

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN SLUITING JUBELJAAR EN DEUR VAN DE BARMHARTIGHEID

Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
33ste zondag door het jaar
Hoogmis, zondag 13 november 2016, 10 uur

Mal. 3, 19-20
2 Tess. 3, 7-12
Lc. 21, 5-19

Broeders en zusters,

Tijdens de intredeprocessie hebben we de Heilige Deur van het Jubeljaar van de Barmhartigheid gesloten. Een heel jaar lang heeft deze poort opengestaan. Dagelijks zijn mensen erdoor gestapt, in een moment van stilte en gebed. Velen hebben nadien een persoonlijk gesprek gehad met een priester of hebben het sacrament van de verzoening ontvangen. Elke namiddag sloten we af met de viering van de eucharistie. Vele parochies en religieuze gemeenschappen hebben dit jaar intens meegeleefd, allen op hun manier. Ze hebben gebeden voor meer barmhartigheid in onze samenleving en die barmhartigheid ook proberen concreet te maken. Vooral paus Franciscus heeft aan dit Jubeljaar een gezicht en een stem gegeven. Met zijn onafgebroken pleidooi voor meer barmhartigheid heeft hij diepe snaren geraakt, zowel binnen als buiten de kerkgemeenschap. Hij legt de vinger op de wonde: dat onbarmhartigheid onze wereld ziek maakt. En hij toont een weg van genezing: de barmhartigheid waarover Jezus het heeft in het Evangelie, de barmhartigheid waarmee God ons liefheeft. Hoewel we de poorten van het Jubeljaar gesloten hebben, hoop ik dat we de deuren van de barmhartigheid in ons leven niet opnieuw dichtdoen. Dat zou jammer zijn en een gemiste kans. Welke deuren van barmhartigheid kunnen we beter op een kier laten staan? Laat me drie deuren noemen: een binnendeur, de voordeur en de achterdeur.

De eerste deur is een binnendeur. Ze heeft te maken met ons eigen leven. Hoe kunnen er nu binnendeuren gesloten zijn in mijn eigen huis, zal je zeggen? Ik beweeg me toch vrij in het huis van mijn eigen leven! Ik weet en zie toch alles over mezelf! Dat is nu juist de vraag. Hoe vrij zijn wij in het huis van ons eigen leven? Hoe open staan we voor ons eigen levensverhaal? Ieder van ons heeft in zijn hart wel enkele gesloten kamers waaruit we liever wegblijven. Wat zit in die kamers verborgen? Verhalen over mensen die ons pijn hebben gedaan en waarmee we liever niet opnieuw geconfronteerd worden. Idealen die we in de loop der jaren hebben verloren of losgelaten. Verlangens waarvan we vrezen dat ze toch te mooi zijn om waar te kunnen worden. Gevoelens waarvoor we ons schamen.

Fouten waaraan we liever niet meer herinnerd worden. Al die deuren houden we liever dicht, om te beginnen voor onszelf. Zo wordt het huis van ons leven steeds kleiner en beperkter. Er kan maar weinig licht of lucht meer binnen. We trekken ons in onszelf terug. Wie kan de gesloten kamers van ons hart weer openmaken? 'Kom', zegt Jezus, 'wees barmhartig voor jezelf. Laat Mij deze binnendeuren weer op een kier zetten. Laat ons samen kijken naar die verborgen verhalen en hoe we ermee kunnen omgaan, zodat jij weer vrij kan worden, vrij in het huis van je eigen leven'.

De tweede deur is de voordeur. Die deur is de grens tussen ons en de straat, tussen ons en de buurt, tussen ons en de samenleving. Op de voordeur kunnen mensen van buiten aankloppen of aanbellen. In veel voordeuren zit overigens een mini-kijkgaatje met een klein vergrootglas in. Door dat mini-kijkgaatje kun je zien wie buiten aanklopt of aanbelt. Zo kan je ongezien en veilig beslissen voor wie je opendoet of niet. Wanneer gaat onze voordeur open en voor wie? In het Jubeljaar hadden we het vaak over de zeven werken van barmhartigheid: de naakten kleden, de vreemdelingen huisvesten, de dorstigen laven, de hongerigen voeden, de zieken verzorgen, de gevangenen bezoeken, de doden begraven. Deze mensen ontmoeten we alleen als we de straat opgaan en onze ogen opendoen. Wie niet buiten komt, zal hen niet ontmoeten. Wie zijn voordeur gesloten houdt, zal van hen geen last hebben. Voor wie doen we onze voordeur open? Dat is een belangrijke vraag aan het einde van het Jubeljaar van de Barmhartigheid. 'Kom', zegt Jezus, 'laat je voordeur eens op een kier staan. Hoe kan Ik mensen op jouw weg zetten, als jouw voordeur steeds gesloten blijft? Hoe kan jij een gelukkig mens worden, als anderen vruchteloos bij je aankloppen of aanbellen? Hoe kan jij vrij worden, als je niemand nieuw toelaat met wie je iets zou kunnen delen?'

De derde deur is de achterdeur. Voor huizen die nog een achterdeur hebben, is dat meestal de deur voor de vrienden en de familieleden. Zij moeten niet vooraan kloppen of bellen, maar mogen recht naar achteren gaan, waar de deur meestal niet gesloten is. De achterdeur is de deur van het vertrouwen. Ze zit langs onze onbeschermd kant. Het is ook de deur waarlangs God in het huis van ons leven binnenkomt. Wanneer God ons wil vinden, komt Hij liever niet langs de voordeur, met luid te kloppen of te bellen. Neen, God verkiest een meer bescheiden ingang, op een onverwacht moment, zonder formaliteit, zonder aandrang. Wie God uit zijn leven wil buitenhouden, moet vooral zijn achterdeur gesloten houden. Daarom trouwens zijn velen niet gelukkig met God: hoewel zij aan de voordeur al van Hem afscheid hadden genomen, vindt Hij af en toe toch de weg naar hun achterdeur, de deur waarlangs zij Hem niet meer verwachten. 'Kom', zegt Jezus, 'doe je achterdeur niet op slot, maar laat ze op een kier. Laat Mij af en toe eens onverwacht binnenkomen, zomaar, zonder kloppen of bellen, als een vriend of een familielid'. 'Trouwens', zegt God, 'daar ben Ik al ruimschoots tevreden mee: als Ik af en toe zomaar eens mag binnenlopen, om tussendoor even met je te praten en te zien hoe het met je gaat'.

Goede vrienden, een heel jaar lang hing boven de poort van het Jubeljaar, aan het noorderportaal van de kathedraal, het bordje 'Porta Sancta' of 'Heilige Deur'. Dat bordje heeft niet afgedaan. Boven elke deur die we opnieuw openzetten in ons leven, zouden we hetzelfde bordje kunnen hangen. Gesloten deuren kunnen niet heilig zijn. Alleen deuren die openstaan, minstens op een kier, kunnen heilig zijn. Heilig: omdat de Heilige Geest er opnieuw doorheen kan, met nieuwe lucht en nieuwe adem.

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen